

Levenslang leren en werk Analyses op de SONAR databank

PIAAC Conferentie Workshop 2:

'Volwassenenonderwijs en levenslang leren'

Heidi Knipprath, HIVA - KU Leuven, 20 maart 2014

- “Het menselijk kapitaal is Europa's grootste troef ... en levenslang leren is als beleidsdoelstelling van essentieel belang voor ontwikkeling van burgerschap, sociale cohesie en werkgelegenheid.”

Commissie van de Europese Gemeenschappen. (2000). *Een memorandum over levenslang leren*

- “Adult learning provides a means of up-skilling or re-skilling those affected by unemployment, restructuring and career transitions.”

The Council of the European Union (2011). *Council resolution on a renewed European agenda for adult learning.*

Types

- Formeel
- Non-formeel
- Informeel

Determinanten

- Opleiding, leeftijd en werksituatie
- Dispositionele, institutionele en situationele barrières

Effecten

- Inkomen
- Tewerkstellingskansen
- Welzijn, burgerschap en sociale cohesie

- Maar: risico op selectie-vertekening

- De SONAR-databank is een realisatie van een interuniversitaire samenwerking en werd gefinancierd via het Programma Beleidsvoorbereidend Onderzoek en het Steunpunt Loopbanen doorheen het Onderwijs naar de Arbeidsmarkt (SONAR, 2007). De gegevensverzameling gebeurde met het oog op het beantwoorden van drie centrale onderzoeksvragen:
  - Welke paden volgen jongeren bij hun tocht van school naar werk?
  - Welke mechanismen sorteren jongeren over diverse paden?
  - Welke factoren beïnvloeden het succes van de overgang?

Tabel 1 Aantal respondenten per geboortecohorte per bevraging

	Interview op 23 jaar	Interview op 26 jaar	Interview op 29 jaar
Geboortecohorte 1976	3015	2060	1657
Geboortecohorte 1978	3002	2099	n.v.t.
Geboortecohorte 1980	2993	n.v.t.	1922

Leren, een leven lang?

Tabel 2 Percentage respondenten die participeerden in levenslang leren de laatste twaalf maanden naar leeftijd (PIAAC)

	<25	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 plus
(Non-)formeel job-gerelateerd	34,6%	46,6%	34,8%	38,8%	15,5%
(Non-)formeel niet job-gerelateerd	8,6%	11,0%	7,7%	7,8%	12,7%

Tabel 3 Percentage respondenten die participeerden in levenslang leren per leeftijdscategorie (SONAR geboortecohorte 1976)

	<26	26-29	
Informeel job-gerelateerd	49,5%	30,7%	
(Non-)formeel job-gerelateerd	51,9%	52,7%	
	<23	23-26	26-29
(Non-)formeel niet job-gerelateerd	33,9%	22,7%	14,7%

Bron: Knipprath, H., De Rick, K. (2012). Sociaal kapitaal, levenslang leren en werk. Een verkennende analyse (geboortecohorte 1976). SSL-rapport nr. SSL/OD2/2011.28, 301 pp. Leuven: Steunpunt SSL.

Wie participeert (niet)?

Tabel 4 Statistisch significante verbanden tussen achtergrondkenmerken van de respondent en participatie in levenslang leren (SONAR geboortecohorte 1976)

	Informeel JOB	(Non-)formeel JOB	(Non-)formeel
Man	+	+	+
Sociale afkomst		+	+
Autochtoon		+	-
Diploma	+	+	-
Schoolse achterstand		-	
Kinderen	-	-	-
Werkloos	n.v.t.	n.v.t.	+
Privé-sector	+		-
Contract	x	x	x
Tewerkstellingspercentage	+	+	
Grootte onderneming	+	+	
Nettoloon	+	+	

Noot: Gearceerde vlakken wijzen op een relatief sterk verband. + verwijst naar een positief verband, - naar een negatief verband. Contract heeft meerdere antwoordcategorieën waarbij 'vast contract' en 'tewerkstellingsmaatregel' de hoogste percentages deelnemers kennen.

Levenslang leren, wat brengt dat op?

Tabel 5 Gevonden verbanden tussen participatie in levenslang leren en de arbeidsmarktpositie van de respondent op een later tijdstip (SONAR geboortecohorte 1976)

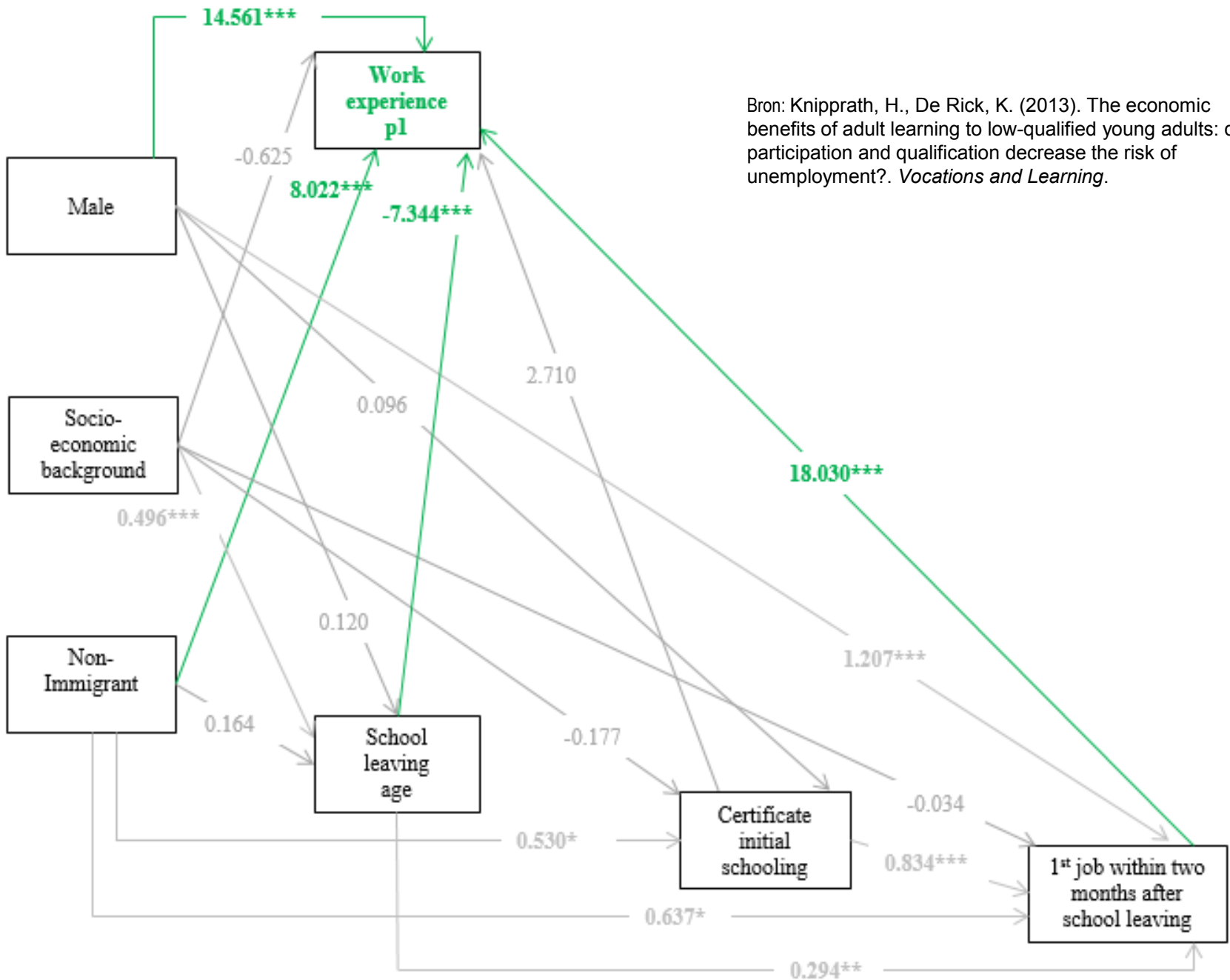
	Informeel JOB	(Non-)formeel JOB	(Non-)formeel
Werkloos		-	+
Loon	+	+	
Vast contract	+	+	-

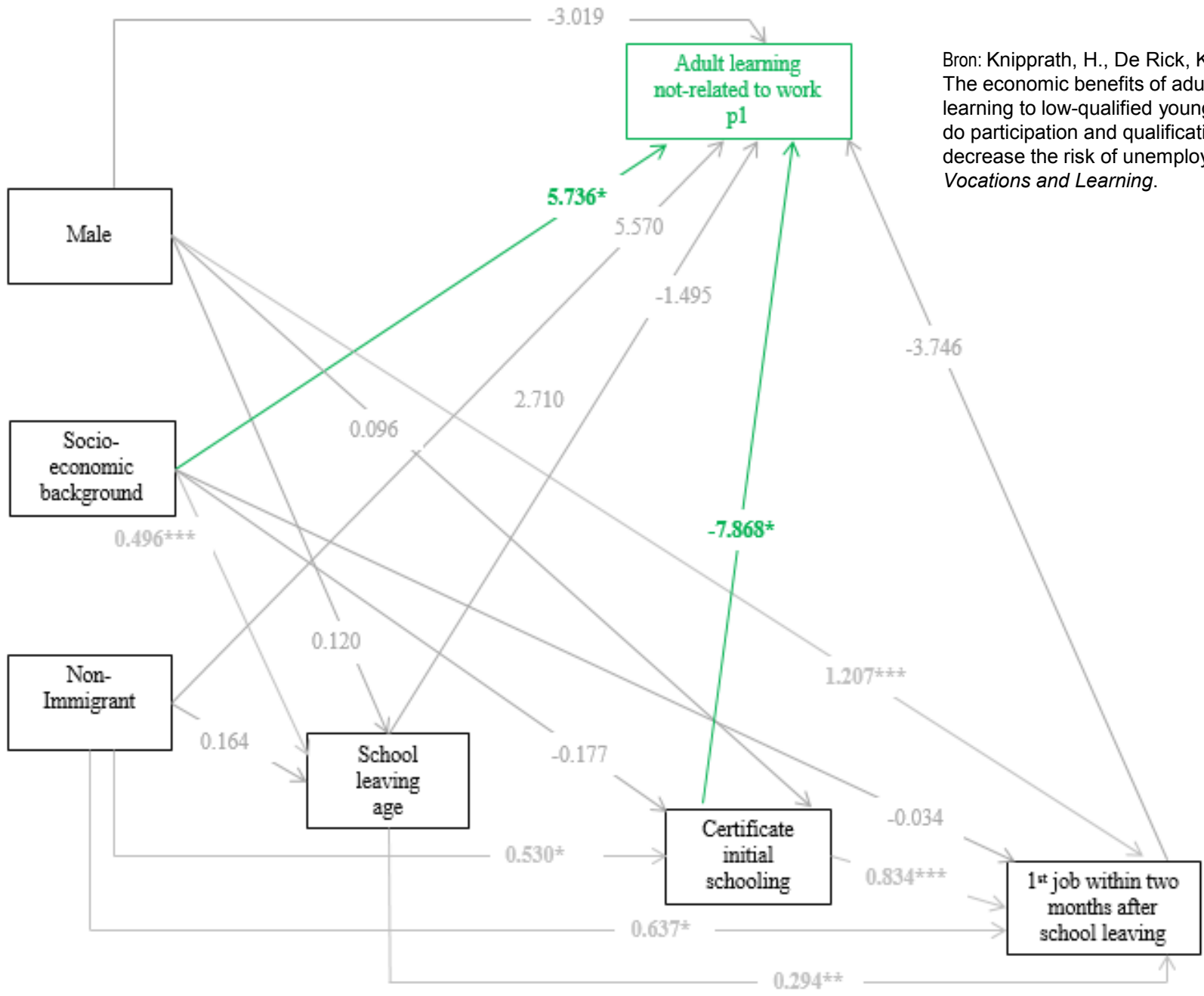
Bron: Knipprath, H., De Rick, K. (2012). Sociaal kapitaal, levenslang leren en werk. Een verkennende analyse (geboortecohorte 1976). SSL-rapport nr. SSL/OD2/2011.28, 301 pp. Leuven: Steunpunt SSL.

- Hebben laaggeschoolden minder kans om werkloos te zijn tussen de leeftijd van 24 en 26 jaar wanneer zij na het verlaten van de school tot de leeftijd van 24 participeren aan levenslang leren?
- Levenslang leren: participatieduur voor ‘(non-)formeel leren in en buiten het kader van de job’ en ‘werkervaring (= informeel leren)’
- SONAR geboortecohorte 1978 en 1980

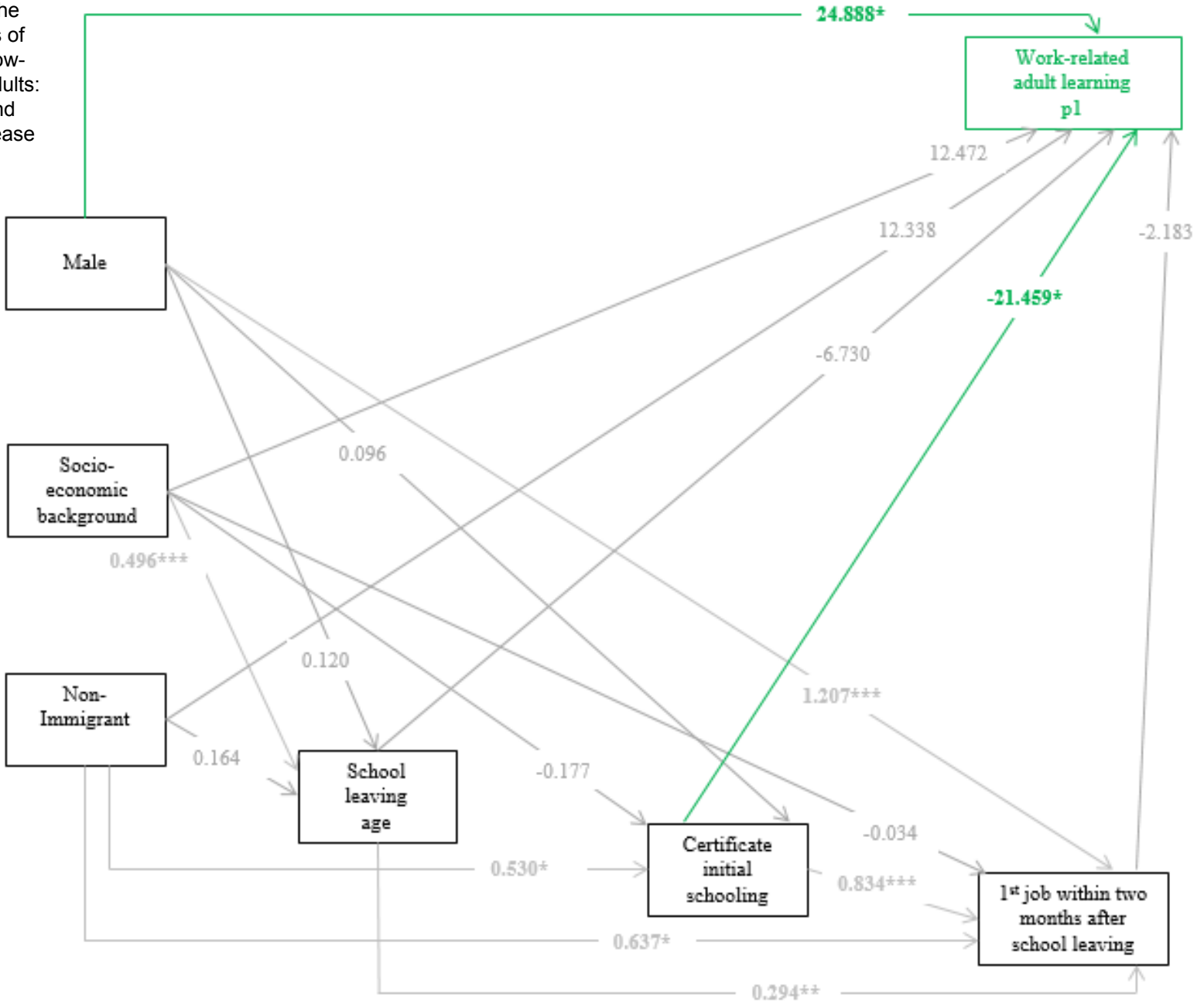
Bron: Knipprath, H., De Rick, K. (2013). The economic benefits of adult learning to low-qualified young adults: do participation and qualification decrease the risk of unemployment?. *Vocations and Learning*.

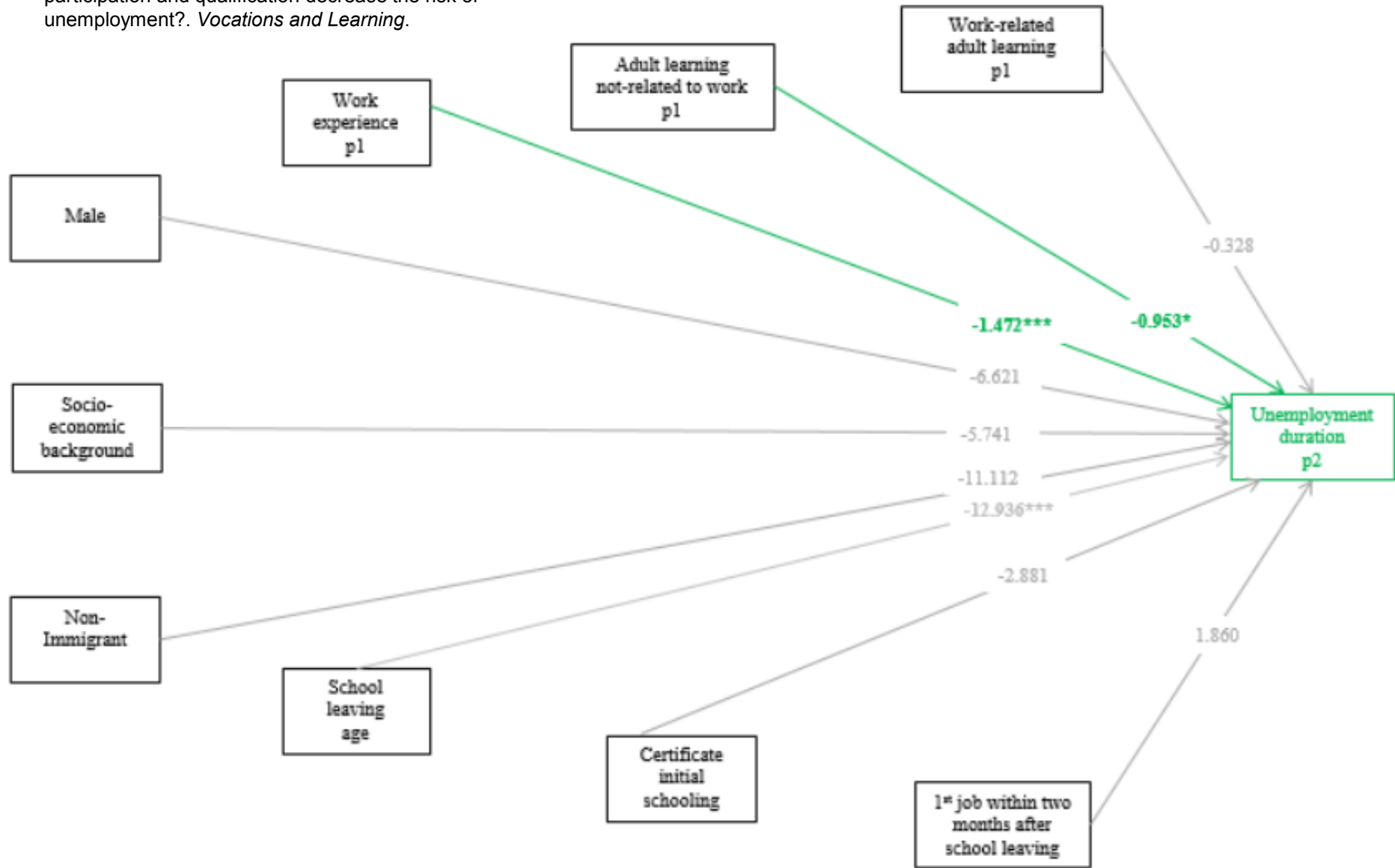

Bron: Knipprath, H., De Rick, K. (2013).
 The economic benefits of adult learning to low-qualified young adults: do participation and qualification decrease the risk of unemployment?.
Vocations and Learning.

Bron: Knipprath, H., De Rick, K. (2013). The economic benefits of adult learning to low-qualified young adults: do participation and qualification decrease the risk of unemployment?. *Vocations and Learning*.

Bron: Knipprath, H., De Rick, K. (2013). The economic benefits of adult learning to low-qualified young adults: do participation and qualification decrease the risk of unemployment?. *Vocations and Learning*.

- Participatie in levenslang leren daalt met de leeftijd, hoewel leren buiten het kader van de job opnieuw lijkt toe te nemen na de leeftijd van 55 jaar;
- Mattheüseffect ja, maar niet voor leren buiten het kader van de job bij jongvolwassenen en niet voor leren binnen het kader van de job voor laaggeschoolden;
- Leren buiten het kader van de job, maar ook werkervaring, leidt tot minder werkloosheid